

CSÓTI LILI

Művészettörténet

MA, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Endrődi Gábor

egyetemi docens, ELTE BTK

A PETRARCA-MESTER SZEMÉLYAZONOSSÁGÁNAK KÉRDÉSE***Kulcsszavak:** Petrarca-mester; Hans Weiditz; 16. századi művészet; fametszés*

A kutatás tárgyát a Petrarca-mester, a német reneszánsz, egyben pedig a 16. századi Európa egyik legkiemelkedőbb grafikusművészeinek személyazonosságában álló eldöntetlen kérdés képezte.

Francesco Petrarca De remediis utriusque fortunae 1354 és 1367 között íródott dialógusának 1532-es német fordítását (Von der Artzney bayder Glück) 254 fametszet illusztrálja. Ezeket a kiadás után adott szükségnévvel illetett Petrarca-mester neve alatt jegyezi a művészettörténetírás 1891 óta, amikor Woldemar von Seidlitz elkülönítette őket a korábban hatalmas mennyiségű metszetet magába foglaló Burgkmairnek tulajdonított csoporttól. A művész személyazonossága azonban 1904-ig homályba veszett. Akkor azonban Heinrich Röttinger stíluskritikai vizsgálata az Otto Brunfels Herbarum vivae eicones-ét is illusztráló Hans Weiditzcel azonosította a névtelen művészt.

Bár Röttinger attribúciója kezdetben ünnepelet és elfogadott álláspontnak tűnt, Theodor Musper 1927-ben publikált disszertációja nyomán a tézis ismét csupán hipotézissé vált: egy néhány éven át zajló, ám soha konszenzusra nem jutó vitasorozatot követően a kutatás azóta a Petrarca-mester személyazonosságát újra eldöntetlen kérdésnek tekinti.

A kutatás bekapcsolódása a több mint 100 éve folyó diskurzusba abban a reményben történt, hogy eredményeivel hozzájárulhat a 16. századi európai művészet egyik mindeddig megválaszolatlan kérdésének megoldásához egy olyan művész oeuvre-jével kapcsolatban, akinek – bár műveinek kvalitásából, elterjedtségéből és utóéletéből adódóan kiemelkedő fontossággal bír, így személyazonosságának felismerése is sürgető kérdés – az utóbbi évtizedekben egyre kevesebb figyelmet szentelt a szakma.

A Petrarca-mester munkásságának beható tanulmányozását nagyban megkönnyíti, hogy a szükségnevét szolgáltató, 1532-ben megjelent kötet egy példánya az Országos Széchényi Könyvtár gyűjteményében található. Így nem csak könnyen hozzáférhető a magyar kutatók számára, de tanulmányozása egyfajta feladatot is jelent.

A kutatás során alkalmazott stíluskritikai vizsgálat, valamint az írásos források és a korábbi szakirodalom kritikai elemzése során a szerző arra a szilárd véleményre jutott, hogy úgynevezett Petrarca-mester és Hans Weiditz azonos személy.